

OSNUTEK

POKLICNI STANDARD

1. Ime in koda poklicnega standarda

Medkulturni posrednik/medkulturna posrednica

Klasius-P

Medkulturni posrednik/ medkulturna posrednica

2. Raven kvalifikacije

SOK: V, EQF: IV

3. Raven zahtevnosti

(V)

4. Poklicne kompetence

Kandidat/ka je zmožen/na:

- načrtovati in organizirati svoje delovne aktivnosti na področju vključevanja kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih priseljencev (vključno s prosilci za mednarodno zaščito, osebami s statusom begunca in osebami s subsidiarno zaščito ter drugih) in etničnih/narodnih manjšin (v nadaljevanju priseljenci), katerih prvi jezik ni slovenščina, v slovensko družbo
- zagotoviti kakovost in učinkovitost dela
- delovati kot medkulturni posrednik/medkulturna posrednica v institucionalnem in neinstitucionalnem okolju
- delovati kot komunikacijski most med priseljenci, katerih prvi jezik ni slovenščina, ter deležniki na področju integracije
- vzpostaviti in omogočati medkulturno in jezikovno komunikacijo na področju izobraževanja, zdravstva, upravnih zadev, socialnega varstva, zaposlovanja in drugod
- vzpostaviti odprt odnos do jezikovnih, kulturnih in drugih raznolikosti ciljnih skupin
- skrbeti za lasten strokovni razvoj vključno z vseživljenjskim učenjem na področju vključevanja priseljencev
- racionalno uporabljati energijo, material in čas ter varovati zdravje in okolje
- upoštevati in spoštovati medkulturnost, ki temelji na spoštovanju različnosti ljudi, na sožitju med njimi in premagovanju stereotipov in predsodkov, ne glede na njihovo kulturno, narodno, narodnostno in etnično pripadnost, ter ne glede na njihovo versko pripadnost, ne glede na njihov spol, spolno usmerjenost, ekonomsko situacijo, zdravje, izobrazbo, osebnostne lastnosti in druge raznolikosti, ki so značilne za ljudi
- biti usmerjen v doseganje rešitev dane situacije
- uporabljati sodobna informacijsko-komunikacijska orodja

5. Opis poklicnega standarda

PODROČJA A DELA	TIPIČNA DELA	ZNANJA IN SPRETNOSTI
----------------------------	---------------------	-----------------------------

Analiza, načrtovanje in organizacija dela	Načrtuje in organizira svoje delovne aktivnosti za medkulturno posredovanje med priseljenci/priseljenkami in drugimi deležniki pri vključevanju v slovensko družbo	<ul style="list-style-type: none"> • deluje v skladu s temeljnimi načeli načrtovanja, spremljanja, dokumentiranja in evalviranja rezultatov svojega dela, • pri delu uporablja osnovne računalniške programe in drugo komunikacijsko tehnologijo, • sodeluje z izvajalci programov iz različnih institucij in organizacij pri načrtovanju dela, • pozna delovanje organizacij javne uprave, nevladnih organizacij in neformalnih mrež ter njihovo medsebojno povezanost, • razume zakonodajo RS s področja priseljevanja • pozna družbenokulturne in ekonomske značilnosti ene ali več držav, iz katerih prihajajo priseljenci v Slovenijo ter svoje znanje o tem v procesu vseživljenjskega učenja dopolnjuje
Operativna dela	Deluje kot medkulturni posrednik/posrednica v institucionalnem in neinstitucionalnem okolju	<ul style="list-style-type: none"> • ima razvito socialno mrežo in je aktivno vključen v lokalno okolje, • prihaja iz ene izmed drugih območij in držav, je tam dlje časa živel ali poglobljeno pozna družbenokulturne in ekonomske značilnosti (vključno z jezikovnimi, verskimi, političnimi in drugimi) ene ali več območij in držav, iz katerih prihajajo priseljenci v Slovenijo, ter svoje znanje o tem v procesu vseživljenjskega učenja dopolnjuje • učinkovito sodeluje z ljudmi iz različnih kultur, • prepozna kulturne, družbene in druge vzorce obnašanja in je zmožen uspešno posredovati v situacijah, ko nastanejo kulturni, jezikovni, družbeni in drugi nesporazumi
	vzpostavlja in omogoča medkulturno in jezikovno komunikacijo med priseljenci in deležniki na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva, stanovanjskega področja, upravnih postopkov, socialnega varstva, ter drugih področij javne uprave in drugod in kot svetovalec priseljencem za vključevanje na navedena področja.	<ul style="list-style-type: none"> • izraža se v slovenskem jeziku in v jeziku priseljencev • vzpostavlja in omogoča medkulturno in jezikovno komunikacijo med slovenščino in jezikom priseljencev • pozna osnove strokovne terminologije na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva, upravnih postopkov, socialnega varstva idr, • pomaga priseljencem pri komunikaciji v različnih organizacijah javne uprave (zdravstveni domovi, šole, upravne enote, itd.) pri osnovnem sporazumevanju z zaposlenimi v teh organizacijah • priseljence usmerja k tolmačem in sodnim tolmačem, če potrebujejo uradne prevode na različnih področjih: (izobraževanje: spričevala, diplome, certifikati, itd.), zdravstveno področje (zdravniški izvidi, itd). socialno varstvo, ter druga področja javne uprave), • uporablja osnovne komunikacijske veščine

	<p>Ozavešča predstavnike ciljne skupine o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo kot prebivalci in prebivalke Slovenije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • razume pravice priseljencev na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva, upravnih postopkov, socialnega varstva, itd. • razume Ustavo Republike Slovenije in drugo temeljno slovensko in EU zakonodajo na področju azila, migracij, nediskriminacije ter zdravstvenega zavarovanja v Republiki Sloveniji (obveznega in dopolnilnega), delovno zakonodajo, zakonodajo na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zna navedeno zakonodajo in osnovna strokovna gradiva poiskati in jih uporabljati za izvedbo svojih nalog ter jo posredovati priseljencem. • razume vlogo in organizacijsko strukturo ministrstev, javne uprave, in drugih organizacij, • pozna osnovne pravice in dolžnosti priseljencev na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravstva, stanovanjskem področju, socialnega varstva, ter drugih področjih vključevanja v slovensko družbo, itd., ter priseljence seznanja z navedenimi pravicami in dolžnostmi, • svetuje priseljencem pri dostopanju do osnovnih storitev, kot so zdravstveno zavarovanje (obvezno in dodatno) in zdravstvene storitve, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izobraževanje, pravno varstvo, itd., • zaposlenim v različnih organizacijah pomaga, da razumejo in razvijajo ustrezen odnos do različnih kulturnih navad, običajev, praks in prepričanj
	<p>Krepi medkulturni dialog med priseljenci in drugimi ljudmi v slovenski družbi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozna družbenokulturne in ekonomske značilnosti Slovenije • zaveda se, da je integracija dvosmeren proces • prispeva k širjenju socialnih mrež • zaveda se pomena izmenjav med ljudmi iz različnih kultur ne zgolj v kulturnem smislu, v smislu širjenja socialnih mrež, temveč tudi v ekonomskem smislu, in to zavedanje, da je integracija dvosmeren proces, zna posredovati ciljni skupini in drugim prebivalcem in prebivalkam Slovenije v procesu opravljanja nalog medkulturnega posredništva • razume, da integracija ciljne skupine v družbo sprejema vključuje tudi prakticanje kulture države izvora v družbi sprejema in to vedenje posreduje v medkulturnem dialogu med priseljenci in drugimi prebivalci/prebivalkami Slovenije.

Administracija	Vodi evidenco	<ul style="list-style-type: none"> • deluje v skladu s pravili ravnanja z dokumentacijo, • pozna osnove pisarniškega poslovanja, • dokumentira delo in izvedene aktivnosti, • uporablja osnovna računalniška programska orodja,
Nadzor kakovosti	Zagotavlja kakovost opravljenega dela	<ul style="list-style-type: none"> • spoštuje načelo zaupnosti, varuje osebne podatke in podatke o delu • zagotavlja točnost prejetih in podanih informacij • skrbi za obvladovanje stresa in je sposoben empatičnega odnosa • obnaša se etično in strokovno • se zavzema za enakopravnost vseh ljudi, ter zagovarja ukrepe proti nepravilnosti, diskriminaciji in rasizmu, • zagovarja človekove pravice in spoštovanje različnih kulturnih, jezikovnih, verskih in drugih prepričanj in praks, • spodbuja primeren odnos do institucij in organizacij, s katerimi sodeluje, • skrbi za lastno usposabljanje in samoizobraževanje, • izvaja samoevalvacijo in evalvacijo dela, • pri opravljanju nalog upošteva slovensko zakonodajo in mednarodne pravne standarde,
Varovanje zdravja in okolja	Varuje zdravje in okolje	<ul style="list-style-type: none"> • sledi navodilom za varnost in zdravje pri delu ter požarno varnost, • vzdržuje red in čistočo, • ustrezno ravna z odpadki, • spoštuje pomen ustreznega upravljanja z naravnimi viri, • razume odnos med zdravjem ljudi in ohranjanjem zdravega okolja.

6. Literatura, strokovno gradivo:

- Castles, Stephen (2000). *Ethnicity and Globalization*. London: Sage Publications.
- Cukut Krilič, Sanja (2009). *Spol in migracija. Izkušnje žensk kot akterk migracij*. Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Kuhar, Roman (2009). *Na križiščih diskriminacije. Večplastna in intersekcijska diskriminacija*. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Lukšič Hacin, Marina, Milharčič Hladnik, Mirjam, Sardoč, Mitja (ur.) (2011). *Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Vižintin, Marijanca Ajša (2016). (Im)migrant and ethnic minority literature in education curricula in Slovenia. *CLCWeb : comparative literature and culture*, ISSN 1481-4374. [Online ed.], March 2016, vol. 18, issue 1. <http://docs.lib.purdue.edu/clcweb/vol18/iss1/7/>, doi: [10.7771/1481-4374.2763](https://doi.org/10.7771/1481-4374.2763)

- Vižintin, Marijanca Ajša (2017). Medkulturna vzgoja in izobraževanje : vključevanje otrok priseljencev, (Migracije, 27). 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Vižintin, Marijanca Ajša (2013.) The integration of immigrant children in Slovenia: good practices from primary schools. *Innovative issues and approaches in social sciences*, ISSN 1855-0541, 2013, vol. 6, no. 2, str. 53-68. <http://www.iiass.com/pdf/IIASS-volume6-number2-article4.pdf>
- Vrečer, Natalija. Vključenost vsebin večkulturnega izobraževanja v učne načrte in učbenike za predmet geografija. *Dve domovini: razprave o izseljenstvu*, str. 47-57.
- Vrečer, Natalija (2007). Integracija kot človekova pravica. Prisilni priseljenci iz Bosne in Hercegovine v Sloveniji. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, Andragoški center Republike Slovenije.
- Vrečer, Natalija (ur.) (1999). Vsakdanje življenje beguncev in begunk v Sloveniji. Ljubljana: Glasnik Slovenskega etnološkega društva.
- Javnoveljavni izobraževalni programi za učenje slovenščine in integracijo migrantov, prosilcev za mednarodno zaščito in beguncev v slovensko družbo:
- Slovenščina kot drugi/tuji jezik
- Začetna integracija priseljencev
- Opismenjevanje: Opismenjevanje odraslih govorcev drugih jezikov v slovenščini (z dodatkom za mladoletnike - prosilce za mednarodno zaščito)

7. Delovna skupina za pripravo poklicnega standarda:

- mag. Franci Zlatar, Slovenska filantropija
- dr. Natalija Vrečer, pobudnica za NPK
- dr. Nike Kocjančič Pokorn, FF
- dr. Uršula Lipovec Čebren, FF
- Vera Haliti
- Batavia Dalati

Koordinacija: mag. Barbara Velkov Rozman, CPI